

**Skema til
PRAKTIKSTEDSBESKRIVELSE
jf. NY Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor som pædagog.
Med virkning fra 1. august 2007**

<p>Beskrivelse af praktikstedet:</p> <p>Institutionens navn: Adresse: Postnr. og By: Tlf.nr.: Institutionens E-mail: Hjemmeside adr.: Institutionsleder: Kommunal: Privat: Regional:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Nørbygård - bosted Nørbyvej 4, 7730 Hanstholm 99 17 25 00 noerbygaard@thisted.dk www.noerbygaardcentret.dk Erik Jeppesen</p> <p>Selvejende institution under KFUM's Soc. Arbejde i DK med driftsoverenskomst med Thisted kommune</p>
<p>Institutionstype/ foranstaltning</p> <p>Antal børn / unge / voksne Aldersgruppe Antal stuer / afdelinger Åbningstid</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Voksne; 10 pladser 18 – 67 2 afdelinger: Revlen (8 pl.) – Molen (2 pl.) Kl. 07.30 – 20.00 Mulighed for tilkald af rådighedsvagten kl. 20 – 07.30.</p>
<p>Ansatte (pædagogiske faggrupper, andre faggrupper)</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Pædagog, socialrådgiver, misbrugsbehandler/terapeut, servicemedarbejder, sosu-assistent, lægekonsulent, værkstedsmedarbejder, kontorassistent.</p>
<p>Praktikvejlederens kvalifikationer:</p>	<p>Udfyldes af institutionen (Klik på firkanten og sæt x)</p> <p>Pædagogisk grunduddannelse: ☒</p> <p>Praktikvejlederuddannelse ☒</p> <p>PD modul i praktikvejledning: ☐</p> <p>Diplomuddannelse ☐</p> <p>Andet/ andre uddannelser: ☒</p> <p>Navne: Soc. pæd. diakonuddannelse 1979 Misbrugsbehandler/psykoterapeut 2004 Tankefeltterapeut 2008</p>

<p>Kontaktperson(er) for praktikuddannelsen</p>	<p>Jan Danielsen, soc. pæd. diakonudd.</p>
<p>Formål jf. lovgrundlag.</p>	<p>Udfyldes af institutionen § 110 boformer Efter Servicelovens § 110 er Kommunalbestyrelsen forpligtet til at sørge for, at der er de nødvendige pladser til midlertidigt ophold til personer med særlige sociale problemer. Det gælder personer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.</p>
<p>Karakteristik af brugergruppen: Beskrivelse af den / de aktuelle børne- / brugergruppe.</p>	<p>Udfyldes af institutionen Voksne med særlige sociale vanskeligheder eks. vis ved at have misbrugsproblemer, psykiske problemer, dobbelt diagnoser, mistro og massive sociale problemer, og som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.</p>
<p>Arbejdsmetoder: Beskrivelse af institutionens foretrukne pædagogiske metoder og begrundelser herfor</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>1: Omsorg med udgangspunkt i Per Revstedts teorier om motivationsarbejde for at indgyde håb hos den enkelte, således han/hun selv opnår en manifest motivation for forandringsprocesser.</p> <p>2: Kognitiv metode til at skabe klarhed over destruktive tænke- og handlemåder og til at opøve nye.</p> <p>3: Pædagogik – at tage udgangspunkt i den anerkendende model og i samtale benytte den værdsættende model.</p> <p>4: Bostøtte for at få hjælp og støtte til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at udarbejde en opholdsplan • en lægelig og medicinsk afklaring • at have en hverdag uden misbrug af rusmidler • at træne opgaver omkring almindelig dagligdags levevis • at deltage i sundhedsfremmende aktiviteter • at deltage i aktiviteter, der målretter sig arbejdsmarkedet • at udarbejde en personlig handleplan efter opholdet • drivkraft i eget liv

	<p>5: Individuelle opholdsplaner. At støtte den enkelte beboer i en afklaringsproces og danne ramme for at træffe personlige valg med henblik på at nå sine personlige mål for den nærmeste fremtid, herunder at opnå den størst mulige grad af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvforsørgelse • funktion på arbejdsmarkedet • funktion i hjemmet • funktion socialt/familiemæssigt • håndtering af eventuelt misbrug/afhængighed • generel trivsel <p>6: Sundhedsfremmende aktiviteter: NADA – øreakupunktur for at afhjælpe abstinenser, angst/uro og søvnbesvær samt at reducere medicinsk behandling. Motion – krop – bevægelse</p> <p>7: Efterforsorg i 26 uger: Tilrettelægges et individuelt tilbud om støtte, omsorg og opfølgning på aftalt handleplan med følgende indhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • månedlig hjemmebesøg med udgangspunkt i udarbejdet problemliste • telefonkontakt - efter aftale • en månedlig gensynsdag på Nørbygård • bisidder efter aftale • samtaler efter aftale • deltagelse i Nørbygårdforeningens aktiviteter, herunder lokalgrupper
<p>Tværfprofessionelt samarbejde: Faggrupper som institutionen samarbejder med.</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>Arbejdsforhold Forventes den studerende at arbejde alene? Ved bekræftelse: hvor meget og hvordan?</p>	<p>Udfyldes af institutionen Nej.</p>
<p>Øvrige oplysninger</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>

Uddannelsesplan for de 3 praktikperioder

Praktikstedet skal jf. bekendtgørelsen § 14.stk. 2 formulere en uddannelsesplan for de 3 praktikperioder i overensstemmelse med bilag 7 og 8 i bekendtgørelsen.

Bilag 7 indeholder dels **faglige kompetencemål** og dels centrale **kundskabs og færdighedsområder** (CKF'ere), som de studerende skal leve op til i de 3 praktikperioder.

De faglige kompetencemål er det, som den studerende skal kunne når praktikperioden er afsluttet. CKF'erne indeholder områder, som de studerende skal opnå indsigt i og erhverve sig færdigheder indenfor i løbet af de 3 praktikperioder. Til hver periode er knyttet et særligt fokusområde, der medvirker til at synliggøre progressionen i praktikuddannelsen.

Uddannelsesplan

Praktikperiode 1 På 1. semester	
Uddannelsesmål	Periodens Faglige Kompetencemål jf. bilag 7: <i>Målet for 1. praktikperiode er, at den studerende kan</i> <ol style="list-style-type: none">indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis,indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer,deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer,opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis,begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis ogdemonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale

	<p>færdigheder.</p> <p>Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder jf. bilag 7</p> <p><i>Fælles for de tre praktikperioder</i></p> <ol style="list-style-type: none"> a) Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis. b) Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis. c) Praktikstedets målgruppe(r) og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring. d) Etik, værdier og menneskesyn. e) Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis. <p><i>1. praktikperiode: Den pædagogiske relation</i></p> <ol style="list-style-type: none"> a) Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces. b) Samspilsprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen. c) Kommunikation, samspil og konflikter i relationer. d) Magt og etik i relationer.
<p>Institutionen som praktiksted:</p> <p>Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger?</p> <p>Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i?</p> <p>Andet:</p> <p>Den studerendes arbejdsplan:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>Angivelse af relevant litteratur:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>

Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?	Udfyldes af institutionen
Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)	Udfyldes af institutionen

Uddannelsesplan

Praktikperiode 2 På 5. semester

Uddannelsesmål	Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 7: <i>Målet for 2. praktikperiode er, at den studerende kan</i> <ul style="list-style-type: none">a) indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde,b) deltage i udviklings- og forandringsprocesser,c) planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer,d) dokumentere og formidle pædagogisk praksis oge) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis. Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder jf. bilag 7 (se også under praktikperiode 1) <i>2. praktikperiode: Den pædagogiske institution</i> <ul style="list-style-type: none">a) Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende.b) Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling.c) Institutionaliserings betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de kulturelle og samfundsmæssige vilkår.d) Praktikstedets organisation, kultur og ledelse.e) Internt og eksternt samarbejde.f) Magt og etik i den institutionelle ramme.
Institutionen som praktiksted: Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger? Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i? Andet: Den studerendes arbejdsplan:	Udfyldes af institutionen
Angivelse af relevant litteratur:	Udfyldes af institutionen

Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?	Udfyldes af institutionen
Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)	Udfyldes af institutionen

Uddannelsesplan for Specialiserings-praktikken
Praktikperiode 3
På 7. semester

I mindst halvdelen af tiden skal den studerende i den tredje praktikperiode arbejde med et af nedenstående specialiseringsområder: På følgende blanket beskriver institutionen konkrete specialiseringsmuligheder

Specialiseringsområder:

Hvilke(n) specialiseringsområde(r) findes i jeres institution

(Klik på firkanten og sæt x)

Børn og unge

Mennesker med nedsat funktionsevne

Mennesker med sociale problemer

Linjefagsområder:

Hvilke linjefagsområder er der i særlig grad fokus på i institutionen?:
Prioriter med 1,2,3 hvis det er muligt.

(Klik på firkanten og skriv 1,2 og 3)

Sundhed, krop og bevægelse:

Udtryk, musik og drama:

Værksted, natur og teknik:

Uddannelsesmål

Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 7:

Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov,
- c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
- d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og
- e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde

	<p>sig til professionens handlegrundlag og udvikling.</p> <p>Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 8: Målet er, at den færdiguddannede kan</p> <ol style="list-style-type: none"> a) anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen, b) opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder, c) reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og d) udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde. <p>Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder (se også under praktikperiode 1)</p> <p><i>3. praktikperiode: Den pædagogiske profession</i></p> <ol style="list-style-type: none"> a) Professionens arbejdsområder og opgavefelt. b) Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder. c) Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder. d) Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling. e) Professionsbevidsthed og -identitet. f) Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver.
<p>Institutionen som praktiksted:</p> <p>Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger?</p> <p>Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i?</p> <p>Andet:</p> <p>Den studerendes arbejdsplan:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p><u>Praktikmoduler for studerende på Nørbygård, bosted.</u></p>

	<p><u>Modul 1:</u> Første 4-6 uger Velkomst og introduktion.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Undervisning jvf. intern uddannelsesplan. - Deltage i Nørbygårds vagtturnus: Dag-, aften- og weekendvagt. - Deltage primært i undervisning & afdelingsmøder. - Medvirke ved forbedrings-, visitationsmøde og indskrivning. - Deltage i Info-aften med Nørbygårdforeningen på Nørbygård. <p>- Institutionsbesøg – 1) Reva Center, Nord. 2) Ås Bosted, evt. Vibohøj.</p> <p><u>Modul 2:</u> Afdelingsopgaver - Gruppemøder – Undervisning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deltage i morgenvagt – medicinudlevering. - Aktivitetsopgaver & Motion. - Journallæsning / dagbogsnotater i bosted. - Ledsage brugere ved lægebesøg etc. - Deltage ved individuelle samtaler & samarbejds møde. - Nørbygårdforeningens lokalgrupper. - Faglitteratur. <p><u>Modul 3:</u> Værkstedaktiviteter og social færdighedstræning med brugerne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afdelingsopgaver – Gruppemøder – Undervisning - Rollemodel som pædagog - Selvstændigt afvikle tårnmøder / afvikle morgenrunder. - Opøvelse af soc. kompetencer for brugerne. - Netværksaktiviteter/ sociale caféer i Thisted / Hurup - Udskrivningsaftaler / efterforsorg. - Medvirke ved hjemmebesøg. - Faglitteratur. <p><u>Modul 4:</u> Slutevaluering. Skriftlig evaluering af Nørbygårds tilbud.</p>
<p>Angivelse af relevant litteratur:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Gorski, Terence T. og Miller, Merlene (1997): Hvordan man forbliver ædru. (247 sider)</p> <p>Revstedt, Per (2004): Motivationsarbejde. (310 sider)</p> <p>Sundhedsstyrelsen / Rindom, Henrik (2004): Rusmidlernes biologi - om hjernen, sprut og stoffer. (120 sider)</p>

	<p>Midtgaard, Kirsten & Olsen, M. L – BenzoRådgivningen (2004): Medicinafhængighed, fakta om og hjælp til. (15 sider) Zimsen, Karen : Hvordan får jeg det sagt? Trembacz, Birgit (2002): Familier med alkoholmonstre. (318 sider) Trembacz, Birgit (2002): Det grønne alkoholmonster. (70 sider) Helgason, Girzur I. (1993): Lev mens du kan. Alkoholmisbrug - et familieproblem (197 sider) Beattie Melody (2006): Gør dig fri af andres misbrug. (240 sider) Zierau, Finn (2001): Alkohol - på godt og ondt. (85 sider) Woititz, Janet G (2001): Voksne børn af alkoholikere. (143 sider) Beboerhåndbogen for Bosted.</p>
<p>Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)</p>	<p>Udfyldes af institutionen Om muligt deltagelse i møder uddannelsesstederne indbyder til. Fastholdelse af 6-ugers samtalen med fokus på de forandringer, den studerende skal foretage. Skriftlige vurderinger ifm midtvejsevalueringer, 2/3-samtaler og ved slutevalueringer. Ved problemer i praktikforløbet: Indkaldelse til møde med uddannelsesstedet, hvor der skriftligt redegøres for problemstillingerne.</p>

BESKRIVELSE AF PRAKTIKINSTITUTIONENS SPECIALISERINGS-MULIGHEDER.

Den studerende har mulighed for at arbejde med følgende Centrale kundskabs- og færdighedsområder i relation til sin specialisering:

BØRN OG UNGE:	<i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i>
a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.	Udfyldes af institutionen
b) Børn og unges livsbetingelser og trivsel, herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.	
c) Inklusion og eksklusion.	
e) Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.	
f) Brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.	
g) Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.	
h) Forebyggende arbejde og interventionsformer.	
i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.	
j) Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.	

k) Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.	
---	--

MENNESKER MED NEDSAT FUNKTIONSEVNE:	<i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i>
a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.	Udfyldes af institutionen
b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.	
c) Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.	
d) Inklusion og eksklusion.	
e) Omsorg, magt og relationsdannelse.	
f) Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.	
g) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.	
h) Brugerinddragelse og rettigheder.	
i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.	
j) Kompensationsmuligheder.	
k) Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.	

MENNESKER MED SOCIALE PROBLEMER:	<i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i>
a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.	Udfyldes af institutionen
b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.	
c) Inklusion og eksklusion.	
d) Omsorg, magt og relationsdannelse.	
e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.	
f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.	
g) Brugerinddragelse og rettigheder.	
h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.	
i) Misbrug og psykiske lidelser.	
j) Truede familier, sorg og krise.	

Praktikuddannelse

1. Signalement

Praktikuddannelsen bidrager til uddannelsens målsætning ved at tilvejebringe basis og ramme for professionsbaseret viden, forståelse og færdigheder som grundlag for professionel handling. Praktikuddannelsen og undervisningen på uddannelsesinstitutionen udgør to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor vidensformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse.

Udgangspunktet for den studerendes læring er deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion vedrørende samspillet mellem pædagog, institution og profession. Praktikuddannelsen udgør rammen for den studerendes praktiske øvelser og er felt for den studerendes egen undersøgelse af den pædagogiske profession og professionens brugergrupper.

Uddannelsens 3 praktikperioder tilrettelægges med en progression, der gradvist inddrager flere perspektiver på det pædagogiske arbejdes kompleksitet, og som udvider de studerendes opmærksomhedsfelt og overblik i forhold til pædagogisk praksis og profession. 1. praktikperiode rettes primært mod den konkrete pædagogiske relation, hvorefter fokus tillige omfatter institutionelle perspektiver i 2. praktikperiode, for endelig i 3. praktikperiode at placere den pædagogiske opgave i forhold til den samfundsmæssige forandringsproces.

2. Faglige kompetencemål

Målet for 1. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis,
- b) indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer,
- c) deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer,
- d) opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis,
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis og
- f) demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder.

Målet for 2. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde,
- b) deltage i udviklings- og forandringsprocesser,
- c) planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer,
- d) dokumentere og formidle pædagogisk praksis og
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis.

Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov,
- c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
- d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og

- e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Fælles for de tre praktikperioder

- a) Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis.
- b) Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis.
- c) Praktikstedets målgruppe(r) og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring.
- d) Etik, værdier og menneskesyn.
- e) Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis.

1. praktikperiode: Den pædagogiske relation

- a) Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces.
- b) Samspilsprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen.
- c) Kommunikation, samspil og konflikter i relationer.
- d) Magt og etik i relationer.

2. praktikperiode: Den pædagogiske institution

- a) Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende.
- b) Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling.
- c) Institutionaliserings betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de kulturelle og samfundsmæssige vilkår.
- d) Praktikstedets organisation, kultur og ledelse.
- e) Internt og eksternt samarbejde.
- f) Magt og etik i den institutionelle ramme.

3. praktikperiode: Den pædagogiske profession

- a) Professionens arbejdsområder og opgavefelt.
- b) Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder.
- c) Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder.
- d) Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling.
- e) Professionsbevidsthed og -identitet.
- f) Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver.

Specialisering

1. Signalement

Specialiseringen bidrager til uddannelsens målsætning ved at kvalificere til tilvejebringelse og anvendelse af viden, teori og metode inden for et specifikt arbejds-, funktions- eller fagområde. Læring i fagområdet fungerer eksemplarisk, således at opnåede kompetencer inden for det valgte specialiseringsområde kan anvendes i forhold til øvrige målgrupper med andre samfundsmæssige, institutionelle og personlige betingelser. Ved fordybelse i og konkretisering af et specifikt arbejdsområde bidrager specialiseringen til at professionsrette uddannelsens øvrige fag og faglige elementer.

2. Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan

- a) anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen,
- b) opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder,
- c) reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og
- d) udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Børn og unge

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Børn og unges livsbetingelser og trivsel, herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.
- f) Brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.
- g) Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.
- h) Forebyggende arbejde og interventionsformer.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.
- j) Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.
- k) Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.

Mennesker med nedsat funktionsevne

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.

- d) Inklusion og eksklusion.
- e) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- f) Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.
- g) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- h) Brugerinddragelse og rettigheder.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.
- j) Kompensationsmuligheder.
- k) Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.

Mennesker med sociale problemer

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.
- f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- g) Brugerinddragelse og rettigheder.
- h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.
- i) Misbrug og psykiske lidelser.
- j) Truede familier, sorg og krise.